

ДАМАШНІЯ ЗАДАННІ – разнавіднасць самастойнай працы, якая арганізуецца настаўнікам з мэтай замацавання і паглыблення ведаў, атрыманых на ўроку або для падрыхтоўкі да ўспрымання і засваення новага матэрыялу, а таксама для самастойнага вырашэння пасільнай пазнаваўчай або творчай задачы.

Дамашнія заданні істотна адрозніваюцца ад навучання ў класе. Яны выконваюцца без непасрэднага назірання і кантролю настаўніка, хаця і па яго ўказанні і з яго інструктажом. Праца над дамашнім заданнем мае важнае выхаваўчае значэнне, бо абавязваецца на самастойнасць, усвядомленасць і ініцыятыўнасць самога школьніка. Выконваючы дамашняе заданне, вучні могуць выкарыстоўваць разнастайныя крыніцы (падручнік, мастацкія творы, даведнікі, манаграфіі, крытычныя артыкулы, мемуары). Пры гэтым яны павінны ўмець выбіраць найбольш рацыянальныя прыёмы замацавання матэрыялу, самастойна вызначаць ступень падрыхтаванасці да ўрока.

Сучасная методыка вылучае два віды дамашніх заданняў.

Апераджальныя заданні, якія прапануюцца вучням да ўрока і выкарыстоўваюцца пры вывучэнні новага.

Заданні, якія з'яўляюцца працягам працы на ўроку і скіраваны на замацаванне пройдзенага матэрыялу.

Дамашнія заданні павінны выводзіць школьніка на новы ўзровень вучэбнай дзейнасці. Галоўная прымета дамашніх заданняў – іх пошукавы характар. Разам з тым нельга каб дамашняя работа была больш складаная за тую, што выконвалася ў класе.

Састаўнымі часткамі курса літаратуры ў школе з'яўляюцца жыццёвы і творчы шлях пісьменніка, мастацкія творы, асновы гісторыі літаратуры, тэорыя літаратуры, літаратурная крытыка. Засваенне такога шырокага спектру матэрыялу патрабуе ад вучняў карпатлівай самастойнай працы з рознымі крыніцамі. У залежнасці ад крыніцы атрымання ведаў дамашнія заданні па літаратуры дзеляцца на наступныя тыпы:

- 1) пачытаўнае самастойнае прачытанне вялікіх твораў;
- 2) праца над тэкстам твора (завучванне на памяць, пераказы, адказы на пытанні, распрацоўка сцэнарыяў, назіранні над мовай твора, падбор цытат, самастойны аналіз);
- 3) праца з падручнікам (адказы на пытанні, складанне плана і тэзісаў артыкула, канспектаванне);
- 4) вывучэнне дадатковай літаратуры пры напісанні сачыненняў, дакладаў, рэфератаў.

Пры распрацоўцы сістэмы заданняў для дамашняга выканання настаўнік кіруецца прынцыпам “мінімум–максімум”. Заданні-мінімум абавязковыя для ўсіх вучняў. Заданні-максімум выконваюць толькі тыя школьнікі, якія надзвычай зацікаўлены літаратурай і маюць адпаведныя здольнасці да філалагічнай навукі.

Адсюль дамашнія заданні бываюць франтальныя (для ўсяго класа), групавыя і індывідуальныя.

Дома вучань сам плануе сваю працу. Аднак неабходна ведаць, што найбольш прадуктыўны час для выканання дамашніх заданняў вучнямі, якія займаюцца ў першую змену, – з 15 гадзін, у другую – з 9 гадзін. Гэта час максімальнай разумовай актыўнасці.

Дамашнія заданні павінны складацца з улікам рэальных вучэбных магчымасцей і рэгламентавацца наступнымі часавымі рамкамі: I клас – заданні не задаюцца; II клас – да 1 гадзіны; III – IV класы – да 2 гадзін; V – VI – да 2,5 гадзін; VII – да 3 гадзін; VIII – XI (XII) – да 4 гадзін.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ